

Table des matières/Inhoudstafel

Avant-propos/Voorwoord	7
André-Pierre ANDRÉ-DUMONT et Benoît FRIN	
Les biens professionnels et la clientèle	11
Lorette ROUSSEAU	
I. Introduction	11
II. Généralités – La distinction entre le titre et la finance	11
III. Actif commun	13
A. La valeur patrimoniale des biens professionnels	13
B. La valeur économique de la clientèle	16
IV. Actif propre	20
V. Gestion des biens professionnels et de la clientèle communs	20
VI. Les règles de liquidation et partage	22
A. Moment de la valorisation des biens professionnels et de la clientèle	22
B. Modifications aux règles d’attribution préférentielle	23
VII. Entrée en vigueur	25
VIII. Conclusion	27
Familiale bedrijfsopvolging en het nieuwe vennootschapsrecht	29
Eveline VANTHORRE en Olivier DE KEUKELAERE	
I. Inleiding	29
II. De geflexibiliseerde besloten vennootschap	30
A. Familiale bedrijfsopvolging vereist maatwerk	30
B. Flexibelere regelgeving maakt maatwerk mogelijk	30
III. Loskoppeling van vermogens- en lidmaatschapsrechten	31
A. Strikte regelgeving onder het Wetboek van Vennootschappen	31
B. Het WVV brengt statutaire vrijheid en duidelijke ‘default’-regels	32
C. Opgelet voor eventuele erfrechtelijke en fiscale discussies	32
IV. Soorten effecten	33
A. Aandelen zonder stemrecht al dan niet met preferent dividend	33
B. Aandelen met meervoudig stemrecht	34

C.	Aandelen met op maat gemoduleerde lidmaatschaps- en vermogensrechten	34
D.	Effecten met louter vermogensrechten	34
V.	Uitgifte van aandelen en soortvorming	35
A.	Uitgifte van aandelen	35
B.	Uitgifte van aandelen bij soortvorming	35
VI.	Overdraagbaarheid van aandelen	36
VII.	Bestuur	38
VIII.	Uittreding en uitsluiting ten laste van het vennootschapsvermogen	41
IX.	Nieuwe BV <i>versus</i> nieuwe CV	45
X.	Vruchtgebruik op aandelen	50
XI.	Hebben controlevehikels nog een toekomst bij familiale bedrijfsopvolging?	50
A.	Maatschap	51
B.	Stichting	52
C.	Maakt een flexibeler en eenvoudiger vennootschapsrecht controlevehikels overbodig?	52
XII.	Besluit	53

La dernière révolution patrimoniale : conséquences pratiques pour les assurances-vie 57

Jean-Christophe ANDRÉ-DUMONT

I.	Introduction	57
II.	Contrats d'assurance-vie, « intervenants » au contrat et droits rattachés à ceux-ci	58
A.	Types de contrats ?	58
B.	Intervenants au contrat d'assurance-vie	65
C.	Les droits du preneur rattachés au contrat	71
III.	L'impact des réformes du droit matrimonial et du droit patrimonial sur l'assurance-vie	79
A.	Droit patrimonial	79
B.	Droit matrimonial	88
IV.	Une invitée fiscale surprise...	100
A.	Contexte	100
B.	Méthodologie	101
C.	Choix de politique fiscale	101
D.	Casus	102
E.	Application rétroactive de la circulaire	103
V.	Conclusion	103

De impact van het (gekozen) huwelijksvermogensstelsel op de nalatenschap: twee hoofden onder één kaproen	105
Elisabeth ALOFS en Hélène GORET	
I. Inleiding	105
II. Successieplanning bij gemeenschapsstelsels	106
A. Verdeling van de gemeenschap	106
B. Inbreng in de gemeenschap	112
III. Successieplanning bij stelsels van scheiding van goederen	117
A. Solidariteit bij scheiding van goederen	117
B. Beding van aanwas	121
C. Theorie van de huwelijksvoordelen	123
D. Kinderen uit een vorige relatie	125
Bijlage 1	127
Bijlage 2	128
Bijlage 3	130
Comment protéger le partenaire survivant?	131
Fabienne TAINMONT	
I. Introduction	131
II. La protection du partenaire survivant par la loi	132
A. Le régime patrimonial secondaire	132
B. Les droits successoraux	134
III. La protection du partenaire survivant par le contrat de cohabitation ou le contrat de vie commune	138
A. Le nombre confidentiel des contrats de cohabitation et des conventions de vie commune	138
B. Les mécanismes de protection	141
IV. La protection du partenaire survivant par les libéralités	148
A. Généralités	148
B. La présomption de libéralité entre cohabitants légaux visée à l'article 1478, alinéa 3, du Code civil	149
C. Le rapport des libéralités	151
D. La réduction des libéralités	152
V. La protection du partenaire survivant par le droit commun des contrats	153
A. La convention d'accroissement	153
B. L'assurance-vie	158
C. Le bail à vie	164

L'évaluation des donations dans la loi du 31 juillet 2017: analyse et appréciation critique	169
Frédéric LAUÈRE	
I. Introduction	169
II. Le système d'évaluation des donations dans la loi du 31 juillet 2017	170
A. Principe	170
B. Régime dérogatoire	174
C. Le pacte ponctuel relatif à la valorisation du bien donné	177
D. Cas pratique de liquidation	178
III. Appréciation critique	181
A. Objectifs de la réforme vantés par le législateur <i>vs</i> effets dans la pratique des liquidations	181
B. D'où venons-nous? Système antérieur – Pertinence de la raison d'être du principe de l'estimation des biens donnés selon leur valeur au jour de l'ouverture de la succession	184
De langstlevende echtgenoot: problemen gelinkt aan de toepassing van artikel 914 BW	193
Tim ROOVERS	
I. Artikel 914 BW in het huidige erfrecht	193
II. De toepassing van artikel 914 BW: situatieafhankelijk	194
A. De langstlevende echtgenoot verkrijgt het vruchtgebruik over de hele nalatenschap	194
B. De langstlevende echtgenoot verkrijgt slechts een breukdeel van de nalatenschap in vruchtgebruik	196
C. De langstlevende echtgenoot verkrijgt slechts het vruchtgebruik op zijn abstracte reserve	198
D. De langstlevende echtgenoot verkrijgt slechts het vruchtgebruik op specifieke goederen	201
III. Conclusie	202
Organiser une succession en présence d'un enfant fragilisé	203
Bérénice DELAHAYE	
I. Objectifs	203
II. Mise sous un statut de protection	204
A. Protection extrajudiciaire	204
B. Protection judiciaire (administration)	206
III. L'utilisation du régime matrimonial	208
A. Généralités	208

B.	Conjoints mariés sous un régime de communauté ou de séparation des biens avec une société d'acquêts	208
C.	Conjoints mariés sous un régime de séparation des biens	209
IV.	Don ou legs en usufruit/nue-propriété	209
V.	Don ou legs de residuo (par le biais d'une société simple)	210
A.	Définition	210
B.	Avantages	210
C.	Limites	211
D.	L'intérêt de la société simple	212
VI.	Testament partage	213
A.	Testament partageant des biens immeubles	213
B.	Testament attribuant à l'enfant fragilisé des biens utiles, faciles à gérer et qui n'engendrent pas de revenus taxables	213
C.	Testament avec un legs d'une rente viagère au profit de l'enfant fragilisé	214
VII.	Testament avec une clause de gestion (bewindsclausule)	215
VIII.	Don ou legs à une ASBL ou à une fondation d'utilité publique	216
A.	Généralités	216
B.	Régime fiscal d'une donation et d'un legs	216
IX.	Constitution d'une fondation privée	217
A.	Généralités	217
B.	Régime fiscal	219

Een nalatenschap organiseren in aanwezigheid van jonge of kwetsbare personen 221

Johan VERSTRAETE

I.	Inleiding	221
II.	Familiale regelingen waarbij minderjarigen of beschermde personen partij zijn	222
A.	Schenken aan een minderjarige	222
B.	Kan de minderjarige geldig testeren of schenken?	228
C.	Kan een minderjarige een huwelijkscontract of een overeenkomst van wettelijke samenwoning sluiten of wijzigen?	228
D.	Schenking (of bijzonder legaat) aan een beschermde persoon	229
E.	Kan een beschermde persoon een schenking doen of een testament opmaken?	229
F.	Kan een beschermde persoon een huwelijkscontract of een contract van wettelijke samenwoning sluiten of wijzigen?	231
G.	Verklaring van voorkeur omtrent de aan te wijzen bewindvoerder of vertrouwenspersoon (art. 496 BW)	231

III. Diverse zorgvragen	232
A. Familiaalrechtelijke remedies in verband met de structurele geldnood van een kind	232
B. Familiale regelingen ter bescherming van het fysiek of mentaal gehandicapte kind en zijn naaste familie	244
Structurering van bevoegdheden in een besloten vennootschap	261
Matthias WALTERS	
I. Inleiding	261
II. Alternatieve organisatiemodellen buiten de besloten vennootschap	263
III. Organisatie van de bevoegdheden binnen de besloten vennootschap	266
A. Regeling op bestuursniveau	266
B. Regeling op aandeelhoudersniveau	273
IV. Conclusie	275
BCE, UBO, PCC, DAC 6: que reste-t-il de la discrétion?	277
André-Pierre ANDRÉ-DUMONT	
I. Introduction	277
II. L'inscription à la Banque-Carrefour des entreprises (BCE)	278
III. Point de contact central	280
IV. Le registre UBO	288
V. DAC 6	296
VI. Conclusion	301